

קונטרס

אֵין מַה לְפַחַד

יַחַדִּיר אַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יִבְנֶה אָדָם לְעַצְמוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, עַד שֶׁכָּבֵר לֹא
יִצְטָרֵךְ אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וַיְהִיָּה תָמִיד
רַק מְשַׁפִּיעַ וְלֹא מְשַׁפָּע מֵאַחֵרִים.

בְּנוֵי וּמִיָּסֵד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עַלְאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עַלִּינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵךְ נַפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִיס לִיה

רַבֵּי נַתָּן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עַלִּינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאַמְרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הַפְתַּכְתָּ לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהַר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב
גְּלִיל

* * *

בְּאֲרָצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ — חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב

Mesifita Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd STREET
Brooklyn N.Y 11219

* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6765235

קונטרס

אֵין מַה לְפַחַד

א.

כָּל הַפְּחָדִים הַבָּאִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מַחֲמַת
חֶסְרוֹן אֱמוּנָה

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמֶת כָּל הַפְּחָדִים שְׂאֵדָם
מִפְּחַד, בָּאִים מַחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה; כִּי הַמְּאֲמִין
הָאֱמֵתִי, שְׂמֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג
עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, יוֹדֵעַ
שׁ"אֵין מַה לְפַחַד"; וְאָנוּ עֲדִים, אִיךָ מִפְּחִידִים אֶת
כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, כְּאִלוֹ מִי יוֹדֵעַ מַה יִּקְרָה, וְאֲנָשִׁים
נִכְנָסִים בְּלַחְצִים. וּבְאֵמֶת — הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד
גְּדוֹל; כִּי מִי שֶׁחֲזַק בְּאֱמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אֵינְנוּ מִפְּחַד מְשׁוּם דְּבַר! כִּי לְמָה לְפַחַד?! הֲרֵי

הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, עד כדי כך, שאומרים חכמינו הקדושים (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזים עליו מלמעלה; אדם לא מקבל מכה באצבע קטנה, אם לא הכריזו על כך מלמעלה. וכן אומרים חכמינו הקדושים (יומא לח): "בשמה יקראוהו ובמקומו יושיבוהו" — אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה, אפלו כמלא נימא. ולכן מה שיך לפחד?! ובאמת אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן טו): כשיהודי מרגיל עצמו להתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, לדבר אליו יתברך בשפת האם שלו, ושופט עצמו על כל דבר, האם מתנהג כראוי, או חלילה להפך, אז מבטל מעצמו כל מיני פחדים. כי כל הפחדים באים, רק בהעדר אמונה. אבל אם אדם מרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלו, בתמימות ובפשיטות, יודע ש"אין מה לפחד". ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ספרי שופטים): כשיש דין למטה — אין דין למעלה; כשאדם דן עצמו למטה בזה העולם, כבר לא דנים אותו למעלה, כי כל הפחדים הנכנסים בבני-אדם, הם רק מחמת שהתלבש, כביכול,

הקדוש-ברוך-הוא בענין זה שהפחיד אותו; כי הקדוש-ברוך-הוא רוצה שנגחור בתשובה שלמה, ולכן מדי פעם בפעם נכנסים בני-אדם בלחצים ובפחדים, כאלו מה ומי יודע מה יקרה, וזה שובר אותם. ובאמת הכל דמיון אחד גדול; כי הקדוש-ברוך-הוא ברא את האדם בראש השנה (עין זהר חדש בראשית יד), ואז האדם גדון, כי בראש השנה כל העולם כלו גדון מה יהיה כל השנה (עין ראש השנה ח:); ולכן הצדיקים, הדבקים באין סוף ברוך הוא, יודעים בראש השנה מה יקרה כל השנה. ולכן כשנופל על בני-אדם פחד ויראה מאיזה דבר, הם צריכים לבוא אל הצדיק האמת, הדבוק באין סוף ברוך הוא, והוא יחדיר בהם אמונה, וברגע שתהיה להם אמונה בו יתברך, כבר ידעו ש"אין מה לפחד"; כי אמות העולם נבראו רק כדי לשמש את נשמות ישראל, ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן כד): כשישראל באחדות, האמות מתפחדים מהם; ומתי זוכים להגיע לאחדות? כשיש אמונה. כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): 'אחד' גימטריה 'אתבה', כשמחזיקים עצמם באחדותו יתברך, אז יש אתבה, שיהידי אוהב את זולתו. ובזה הרגע "אין מה

לפחד", כי אחד עוזר לשני, ובִּיחַד מִתְחַזְקִים ומתעלים. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן כה), כְּשֹׁכְחִים אֶת ה' יִתְבַּרַךְ, וְאִינָם נִשְׁעָנִים עָלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְפַּחְדִּים מֵהָאֲמוֹת.

וזה מה שקורה עכשו, שאנו רואים, שאמות העולם משתגעים לגמרי, וכלם מסתובבים עם כל מיני דמיונות, כאלו מי יודע מה, ואיך ומה יקרה?! ובאמת שום דבר לא יקרה, הקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו בהשגחה פרטית, והוא ברא עולמו בראש השנה, ולעם ישראל יש הראש השנה, ובראש השנה אנו מתקבצים אצל הצדיק, שהוא דן אז את כל נשמות ישראל לכף זכות. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (דברים רבה ב, ט): כִּי־נָן שְׁמַגִּיעַ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֹמֵר לְמַלְאכֵי הַשָּׁרֵת, אָנִי וְאַתֶּם גַּלְף אֶצֶל דִּין שֶׁל מִטָּה; כִּי כָל הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה תְּלוּי רַק בְּיַד חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, אֵימָתִי שֶׁהֵם קוֹבְעִים שִׁיְהִיָּה רֵאשׁ חֲדָשׁ.

ולכן, בני ובנותי היקרים! מכל הדמיונות וההבליים שאמות העולם מפחידים אותנו, עלינו לדעת, שזה דמיון אחד גדול. מה ההפרש בין

אמות העולם לנשמות ישראל? אמות העולם, כל אחד יש לו האמונה הכוזבת שלו, ואינם משתנים וכו', לא-כן עם ישראל יש להם אל אחד יחיד ומיוחד, ומיוחדים את הבורא יתברך שמו בכל יום ויום פעמים באהבה שמע אומרים: ערב ובקר. ולעולם לא ימירו אלקים חיים ומלך עולם, וממשיכים על עצמם מחין עליונים, לידע שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג עולמו, והכל זה אלקות ואלקות זה הכל, ואינם מפחדים משום דבר. וראינו משך אלפים שנה, שאמות העולם רצו רק להכחידנו, ולא עלה בידם, וכן לא יעלה בידם; פי עם ישראל הם נצחיים! ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מעניית ג): כשם שאי אפשר לעולם בלא רוחות, כך אי אפשר לעולם בלא ישראל. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן נב): כשיהודי זוכה ומתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ומדבר אליו יתברך, ומספר לפניו כל אשר עובר עליו, על-ידי-זה זוכה להיות נכלל במחייב המציאות, עד שאצלו אין קים בכלל שום מציאות של עולם הזה, כי הכל זה אלקות ואלקות זה הכל; ומי שזוכה להגיע לדעת כזו, לו "אין מה לפחד"; פי אנו תלויים ועומדים רק בידו יתברך. ואומרים חכמינו

הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה כט): אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֱלֹהֵי אֲנִי עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם, אָבֵל לֹא יַחַדְתִּי שְׁמִי אֶלָּא עֲלֵיכֶם, אֵינִי נִקְרָא אֱלֹהֵי עֲבוּדָה זָרָה, אֶלָּא אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; אַמּוֹת הָעוֹלָם, כָּל אֶחָד חִי עִם הַדְּמִיוֹן וְהַשְׁקָר שֶׁלוֹ, עִם הַאֱלִיל שֶׁלוֹ, וְעַם יִשְׂרָאֵל מִמִּיתִים עֲצָמָם עַל הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְלִכֵּן מִי שֵׁישׁ לוֹ אֱמוּנָה, אֵינּוּ מִפְּחַד מְשׁוּם דְּבָר, כִּי בְּאֶמֶת "אֵין מַה לְפַחַד", וּמַה שֶׁמִּפְּחִידִים בְּנֵי-אָדָם, יִתְגַּלֶּה שֶׁהַכֹּל דְּמִיוֹנוֹת.

וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אָנוּ נִמְצָאִים בְּגִלוּת גְּדוּלָּה. וְעַקֵּר הַגִּלוּת, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), מִחַמַּת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה; כִּי אִם הִיְתָה לָנוּ אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכַת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהֵינּוּ מִסְתַּכְּלִים רַק עַל הַשְּׁגָחָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁמִּנְהִיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, וְשׁוֹמֵר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, לֹא הֵינּוּ מִתְבַּלְבְּלִים מְשׁוּם דְּבָר, וְלֹא הָיוּ נִכְנָסִים בָּנוּ שׁוּם הֶבְלִים שֶׁל אַמּוֹת הָעוֹלָם; כִּי אֲסוּר לָנוּ לְדַבֵּר מְזֵה, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ עֲבוּדָה זָרָה. כִּי אַמּוֹת הָעוֹלָם מוֹנִים לְעֲבוּדָה זָרָה, כָּל הַחֲדָשִׁים שֶׁלָּהֶם וְהַשְּׂנִים הוֹלְכִים כְּפִי חֶשְׁבוֹן עֲבוּדָה זָרָה, וְלָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל אֲסוּר אֶפְלוֹ לְהַזְכִּיר שֵׁם הַחֲדָשׁ

הלוועזי וְשם השנה הלוועזית, פי אין לנו חלק ונחלה עם אמות העולם. ולכן לא רק ש"אין מה לפחד" מה יקרה ואיך יקרה, אלא אסור לנו אפלו לדבר מזה. ובאמת אומרים חכמינו הקדושים (יבמות סא.): אדם אתם — אתם קרויים אדם, ואין אמות העולם קרויים אדם; ולמה לנו לדבר מזה?! אבל מחמת שרואים שבני-אדם מפחדים, ונכנסים בלחצים, לכן צריכים לדבר מפור ולחזק את נשמות ישראל, שיברחו יותר טוב אל הקדוש-ברוך-הוא. ואומרים חכמינו הקדושים (כתבות סו.): אשריכם ישראל, בזמן שעושים רצונו של מקום, אין כל אמה ולשון שולטת בהם; ובזמן שאין עושים רצונו של מקום, נמסרים ביד אמה שפלה ושולטים בהם.

ולכן באו, בני ובנותי היקרים, עכשו לחזור בתשובה שלמה. ועקר התשובה, על שפגמנו באמונה; מכל דבר אנחנו מדברים, אבל לא מהקדוש-ברוך-הוא, מכל דבר אנחנו חושבים, אבל לא מהקדוש-ברוך-הוא. למה לנו להתבלבל בבבוללי חנם?! למה לנו להפנס בדין ודברים של אמות העולם?! הלא כבר אמרו חכמינו הקדושים

(מדרש אגדה): אוי להם לאמות העולם, עובדי עבודה זרה, שאין להם תקנה, פי גם אמות העולם מחיבים ביחוד הו"ה יתברך שמו, וזה חלק ממצוות הבורא יתברך שמו, שאמות העולם מחיבים לקבל על עצמם יחודו יתברך. ואם הם עוקרים את עצמם ממנו יתברך — אוי להם ואוי לנפשם. אז למה לנו לדבר מזה, ולפחד מהם?! אבל ידוע כבר מה שחכמינו הקדושים אמרו, שהקדוש-ברוך-הוא השביע את ישראל, שלא ימרדו באמות העולם, וכן השביע את אמות העולם, שלא ישתעבדו בהם בישראל יותר מדי. ולכן עלינו רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, וזה יכניס בנו בטחון עצמי, שלא לפחד משום דבר.

ב.

מי שחטא נגדו יתברך, ובפרט בפגם הברית, על-ידי-זה נופלים עליו פחדים

בני וכוונתי היקרים! כל הפחדים שבאים לאדם הם רק מחמת החטאים והעוונות. ובפרט כשאדם נכשל בפגם הברית — גלוי עריות, זה מה

שְׁמַכְנִיס אֹתוֹ בַּפְּחָדִים יִתְרִים. וּמִסְפָּרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (עַיֵן בְּרִכּוֹת ס.), שֶׁהִיָּה תַלְמִיד, שֶׁהֲלַךְ אַחֲרָי
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל בְּרַבִּי יוֹסֵי בְּשׁוּקִים שֶׁל צִיּוֹן, רָאָה רַבִּי
יִשְׁמַעֵאל שֶׁהַתְּלָמִיד מִפְּחָד מָאד, אָמַר לוֹ: חֲטָאתָ!
דְּכַתִּיב (יִשְׁעִיָּה לֵג, יד): "פְּחָדוֹ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים"; כִּי
כְּשֶׁאָדָם מִפְּחָד, זֶה סִימָן שֶׁחֲטָא. וְהִנֵּה כְּתִיב (קֹהֶלֶת
ז, כ): "אֵין צְדִיק בְּאֶרֶץ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְלֹא
יִחֲטָא", וְלִכֵּן לֹא בְּחַנְּם שְׁנוּפְלִים פְּחָדִים עַל
אֲנָשִׁים, וְזֶה גֹרֵם לָהֶם שִׁדְמָיְנוּ כֹּל מֵיַיִן דְּמִיּוֹנוֹת,
כְּאֵלוֹ מִי יוֹדֵעַ מַה יִּקְרָה. אֲבָל בְּאַמַּת מִי שְׁזוּכָה
לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּבִפְרָט עַל פְּגַם הַבְּרִית —
גְּלוּי עֲרִיּוֹת, זוּכָה שֶׁמִּתְגַּלֶּה אֵלָיו הָאוֹר אֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, וּמְרַגֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא
יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא וְאֵין בְּלִעְדָּיו נִמְצָא, וּמְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר גְּדוֹל יוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁאָדָם
מְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ, וְזֶה מְתַקֵּן
לוֹ אֶת כָּל הַחֲטָאִים; כִּי עֵקֶר הַתִּשׁוּבָה זֶהוּ וְדוּי
דְּבָרִים, שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנו, שֶׁאָדָם בָּא וּמְדַבֵּר
אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְנוּדָה לְפָנָיו כֹּל אֲשֶׁר
עָשָׂה, וְאוֹמֵר: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, חֲטָאתִי, עֲוִיתִי,
פָּשַׁעְתִּי", וּמוֹדָה בְּכֶךָ שֶׁעָשָׂה דְּבָרִים מְגִנִּים, אֲזַי
דִּיקָא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּלוֹ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
 ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הַחֲטָאִים נִכְנָסִים בְּתוֹךְ
 עֲצָמוֹתָיו, וְנַחֲקָקִים בְּתוֹכוֹ, וְאָדָם סוֹבֵל מֵה שְׂסוֹבֵל,
 וְאֵין לוֹ שְׁלוֹם, כִּי תָמִיד הוּא שָׁבוֹר וְרָצוּץ, מִנַּח
 בְּדַפְאוֹן וּבְעֲצָבוֹת, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵה קוֹרֵה לוֹ. וּבְאַמַּת
 הַכֹּל בָּא מִחֲמַת הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת. וְלָכֵן אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן לא): עַל-יְדֵי
 דְאָגָה וּפַחַד, נַעֲשֶׂה הַלֵּב אֶטוֹם, שְׂאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ אֶת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוֹ אָדָם מִתְּיָרָא יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
 וְכֹל דְּבַר קָטָן מִפְּחִידוֹ. וְכֵן אָנוּ עֲדִים, שְׂיֵישׁ
 בְּנֵי-אָדָם הַשְּׂרוּיִים כָּל-כֶּף בְּפַחַד, עַד שְׁחוֹשְׁבִים
 שֶׁהֵנָּה סוּף הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֵין עוֹד דְּמִיּוֹן
 גְּדוֹל מִזֶּה. וְהַכֹּל בָּא רַק מִחֲמַת פְּגַם הַבְּרִית —
 גְּלוּי עֲרִיוֹת, הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן,
 אֲשֶׁר אֵלוֹ הֵם הַחֲטָאִים הַכִּי מְגַנִּים, שְׁנַטְמֵטִם הַלֵּב,
 וְנִתְבַּלְבַּל הַמַּח, וְנִכְנָסִים בְּאָדָם קְשִׁיוֹת וּסְפִקוֹת
 עָלָיו יִתְבַּרֵךְ. כִּי פְּגַם הַבְּרִית בָּא רַק מִחֲמַת קְלַפַּת
 עֲמָלֵק, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (דְּבָרִים כה, יח): "וַיִּזְנֶב בְּךָ כָּל
 הַנְּחָשָׁלִים אַחֲרֶיךָ, וְאַתָּה עֲיַף וַיִּגַע וְלֹא יָרָא
 אֱלֹקִים"; כִּי 'עֲמָלֵק' גִּימְטְרִיָּה 'סִפֵּק', וְהוּא בָּא
 לְאָדָם רַק כְּשִׁחְטָא בְּפְגַם הַבְּרִית. וְעַל-כֵּן 'עֲמָלֵק'
 גִּימְטְרִיָּה 'רַם', שְׁמִכְנִיס בְּאָדָם גְּאֹהָה, יִשּׁוֹת וְגֵאוֹת,

אשר עוקרות את האדם ממנו יתברך (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן פב): כשעובר על האדם מה שעובר, והולך לו הכל שלא כסדר, זהו מחמת גאות וישות, 'אנא אמלך', שרוצה למלך, וזה נובע רק מחמת גלוי עריות — פגם הברית, ולכן אדם מפחד, כשלא הולך לו כרצונו, וחושש — מה יהיה ואיך יהיה?! ובאמת אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן כ'): על-ידי ענוה לא יהיה לך פחד; כשאדם מבטל עצמו לגמרי לגבי האין סוף ברוך הוא, ואינו רוצה כלום רק את אלקותו יתברך, אין לו שום פחד; כי באמת "אין מה לפחד", לא יקרה שום דבר, עם ישראל תמיד ישארו ויעלו מעלה מעלה, כי כל העולם כלו לא נברא אלא בשביל עם ישראל. ולמה? כי עם ישראל קבלו על עצמם את הקדוש-ברוך-הוא למלך, ועם ישראל מיחדים בכל יום ויום את אלקותו יתברך, וממילא ממעטים עצמם, כי "אתם המעט", זו מעלת נשמות ישראל, שתמיד מחזיקים עצמם ללא כלום, ובטלים לגבי האין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא רוצה בהם, חושק בהם. וכמאמרם ז"ל (חלין פט.): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל: חשקני בכם, שאפלו בשעה שאני משפיע עליכם

גדלה — אתם ממעטים עצמכם.

לזאת, בני ובנותי היקרים! מי שיודע שחטא בגלוי עריות או בשאר נאוף, רחמנא לצלן, עתה הוא הזמן שיכולים לתקן את זאת, ואיך? על-ידי שמחדירים בעצמם אמונה פשוטה בו יתברך, ובוטחים רק באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה אין שום פחד. וכמו שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן טו): על-ידי בטחון לא יהיה לך פחד; וכמו שאומר הנביא (ישעיה יב, ב): "אבטח ולא אפחד"; ברגע שיש לאדם בטחון לבטח רק בבורא יתברך שמו, איננו מפחד מאף אחד; כי מה יש לפחד, כשאנחנו יודעים, שכל העולם כלו הוא רק של הקדוש-ברוך-הוא! ולכן אומרים חכמינו הקדושים (מנחות כט:): כל התולה בטחונו בהקדוש-ברוך-הוא, הרי לו מחסה בעולם הזה ולעולם הבא; אבל לזכות להגיע לזה צריכים לחזר בתשובה שלמה, כדי שנוציא מעצמותינו את החטאים שנחלקו בנו. ולכן כשאדם מתודה להשם יתברך, השם יתברך מוחל לו על כל עוונותיו; כי עוונותיו של האדם חקוקים על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל לב): "ותהי עוונותם חקוקה על

עצמותם"; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כְּשֶׁאָדָם מְתוּדָה, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצְאִים הָעוֹנוֹת מִן הָעֲצוּמוֹת. כִּי מַעֲלַת הַיְהוּדִי — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְכַמְּאֲרָם ז"ל (תורת פהנים בחקתי כו): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמִיד שְׁהֵם מְתוּדִים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, מִיָּד אָנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם; לְכֵן עֲתָה הוּא הַזְּמַן שֶׁנִּחְזַר בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִרְגָּיל עֲצִמְנוּ לְהַתְּוֹדוֹת אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ כֹּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֵינוּ, וְלִפְרֹט לְפָנָיו כֹּל אֲשֶׁר עָשִׂינוּ, וְאִז נִזְכָּה לְמַחִילָה וְלִכְפָּרָה גְּמוּרָה, וְכֵן נִבְטַל אֶת כָּל הַפְּחָדִים וְהִירָאוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת הַשּׁוֹרֹת עֲתָה בְּעוֹלָם.

כִּי הִנֵּה אָנוּ רוֹאִים, שְׁבִנֵי-אָדָם נִכְנָסוּ בְּלַחֲץ גָּדוֹל כָּל-כָּף, עַד שְׂרוּעֵדִים מֵה יִקְרָה, מֵה יִהְיֶה?! וּבִקְאֻמַּת הַכֹּל הֵבֵל הַבָּלִים. עִם יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם אֶת הַרְאֵשׁ הַשָּׁנָה שְׁלָהֶם, בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם, בְּתִשְׁרֵי נְדוּן הָעוֹלָם, וּכְשֶׁזְּכִינוּ לְבוֹא אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ בְּרֹאֵשׁ הַשָּׁנָה, וְתִקְעֵנוּ בְּשׁוֹפָר, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכַר לָנוּ זְכוּתוֹ שֶׁל יִצְחָק אָבִינוּ, שֶׁהִיָּה מוֹכֵן לְהַשְׁחִט בְּעַבּוּרוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְרֹאֵשׁ הַשָּׁנָה הוּא יִתְבָּרַךְ מוֹחֵל לָנוּ עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ. כַּמְּאֲרָם ז"ל (בְּרֹאשִׁית רַבָּה נו,

(ג): כל ימות השנה ישראל נאחזים בעברות
 ומסתבכים בצרות, ובראש השנה נוטלים שופר
 ותוקעים בו, ונוזרים לפני הקדוש-ברוך-הוא,
 והוא מוחל להם; ואם-כן הקדוש-ברוך-הוא מוחל
 לכל עם ישראל בראש השנה, ומה לנו לפחד
 פחדים של הבל, אשר אמות העולם מפחידים
 אותנו, הכל הבל וריק, ובא רק מחמת שחטאנו,
 רחמנא לצלן, בפגם הברית, בגלוי עריות, שזה
 מכניס בנו פחד שוא. אבל אם נתחזק באמונה
 פשוטה בו יתברך, ונבטח רק בו יתברך, נוזה
 להכלל בו, כמאמרם ז"ל (דברים רבה ה): כל מי
 שבוטח בהקדוש-ברוך-הוא, זוכה להיות פיוצא
 בו, וכל הבוטח בעבודה זרה, נתחייב להיות פיוצא
 בו. יהודי הבוטח בו יתברך, יהודי היודע שראש
 השנה שלו הוא בתשרי, שאז נברא העולם, ואז
 דנים את האדם, אזי זוכה להיות נכלל בהקדוש-
 ברוך-הוא. אבל, חס ושלום, כשאדם בוטח
 בעבודה זרה, נתחייב להיות פיוצא בו, ועוברים
 עליו פחדים.

ולכן, בני ובנותי היקרים! ראו לא לדבר מזה,
 כי מה שמדברים מחדשים הלועזיים והשנה

הלוועזית, זֶה בַּעֲצָמוֹ עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל זֶה אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר כָּל הַבוֹטְחַת בַּעֲבוּדָה זָרָה, נִתְחַיֵּב לְהִיטֵל כִּיּוֹצֵא בּוֹ. כְּמוֹ שְׂאֵמוֹת הָעוֹלָם מִפְּחָדִים מֵהַיִּקָּרָה לְעוֹלָם, כִּי אֵלֵינוּ הַבוֹטְחִים בָּהֶם, יִרְאִים וְחוֹשְׁשִׁים. וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְמַסַּר נַפְשֵׁנוּ רַק בַּעֲבוּר אֱמוּנָה, לְהֶאֱמִין רַק בַּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי אֵין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה אֶלָּא בְּמָקוֹם שְׂמִדְבָרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַסִּימָן שְׂאֵנוּ רוֹצִים לְרְאוֹת, לְהִתְבּוֹנֵן, לְדַעַת וּלְהַשִּׁיג הֵיכָן הַשְׂכִּינָה שְׂרוּיָה. עָלֵינוּ לְהִטוֹת אֶזְנֵן קְשׁוּבָת וּלְפַקַח אֶת הָעֵינַיִם וּלְרְאוֹת וּלְשַׁמֵּעַ הֵיכָן מְדַבְּרִים רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — שֵׁם שׁוֹרָה הַשְׂכִּינָה. וְלִכֵּן, הִבָּה נִתְחַיֵּל מֵעַתָּה לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאֲסוּר לְהִסְתַּכֵּל בַּעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם, כִּי זֶה בַּעֲצָמוֹ מַכְנִיס בְּאָדָם פְּחָדִים שֶׁל הַבֵּל, וְזֶה מֵהַשְׁהוּרִס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי.

ג.

גאלת ישראל תהיה רק על-ידי אחדות ישראל,
ואז יפלו כל הפחדים מהם

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכר, שעקר
גאלת ישראל, שעם ישראל יגאלו, יהיה רק על-ידי
אחדות, הינו פשעם ישראל יתאחדו יחד, אז יפלו
מהם כל הפחדים, ולא יפחדו משום בריה
שבעולם; כי ברגע שעם ישראל מאגדים באגדה
אחת, שום אמה ולשון אינם יכולים להם, כמו
שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן כד):
כשישראל באחדות, האמות מתפחדים מהם; ואז
אין להם כבר מה לעשות, כי כל הכח של אמות
העולם, רק כשיש פרוידים בין נשמות ישראל. וזו
עבודת הסמ"ך-מ"ם — 'הפרד ומשל', הוא רוצה
לראות שתהיינה מריבות ופרוידים בין נשמות
ישראל, שתהיה גזענות ביניהם, שלא יתאחדו יחד,
ואז יש להם כח להתגבר עליהם, להפחידם
בפחדים של הבל, לא-כן אם עם ישראל יתאחדו
יחד, ויהיה שלום ביניהם, ואחד ירצה לעזר
לזולתו, בזה אמות העולם יסתלקו מהם.

וְלָכֵן, בְּנֵי וּבָנוּתֵי הַיְקָרִים! הִבֵּה נַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה עֲכָשׁוּ, עַל שֶׁפָּגַמְנוּ עַד כֹּה בְּשִׁנְאֵת חֲנָם, כִּי
 זֶה אֶלְפִים שָׁנָה מֵאֵז שֶׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְהַכֹּל בָּא
 מִפְּנֵי שִׁנְאֵת חֲנָם, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (יּוֹמָא ט.) : וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן; אֲזִי בָאוּ וְנִתְאַחַד יַחַד,
 וַיִּנְדְּבֵר זֶה עִם זֶה רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
 נִגְלָה לְכֹלָם אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ
 בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה
 נוֹרִיד מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל הַדֵּינִים שֶׁנִּמְצְאִים בֵּינֵינוּ. כִּי
 לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, אֵין בַּיִת שֶׁלֹּא תִהְיֶה שָׁם אִיזוֹ צָרָה,
 אֵין בַּיִת שֶׁלֹּא יִשְׁמַע בּוֹ אִיזָה קוֹל שֶׁבֵר וּמִשְׁבֵּר,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן; זֶה סוּבֵל מַעֲצָמוֹ, זֶה סוּבֵל מֵאֲשֵׁתוֹ,
 זוֹ סוּבֵלָת מִבְּעָלָהּ, וְאֵלוֹ סוּבֵלִים מִהֵילָדִים, וְאֵלוֹ
 סוּבֵלִים מִהַשְׁכָּנִים, מִהַקְּרוּבִים, מִהַרְחוּקִים, וְהַכֹּל
 בָּא רַק מִחֲמַת שְׁנַעֲלָם וְנִסְתָּר מֵאֲתָנוּ אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדֵי שְׂיֵשׁ בֵּינֵינוּ פְּרוּדִים. וְלָכֵן אוֹמֵר
 רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן לֵג) : מִי שְׂיֵשׁ לוֹ
 פַּחַד, סִימָן שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ;
 כִּי מִי שְׂיֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וַיִּוֹדַע
 שְׂדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגַבֵּי עֶצֶם
 עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, כָּל חַיּוֹ הוֹלְכִים בְּאִפְּן אַחֵר
 לְגַמְרֵי, כִּי מַה יֵּשׁ לְפַחַד? ! אִם אָדָם מְרַגִּיל עֲצָמוֹ

לדבק עצמו רק בו יתברך, ואוהב את כל יהודי, מה יש לו להפסיד בזה העולם? ! אדם צריך להגיע למדרגה כזו, שיהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, עד שידע אשר "אין מה לפחד", כי אנו נמצאים רק בידו יתברך, והוא מנהיג אותנו, אז למה לנו לפחד? ! אבל כל אלו הפחדים באים רק כשיש פרווד בין נשמות ישראל. ולכן עלינו למסור נפשנו רק על דבר אחד — שיהיה שלום ואהבה בין נשמות ישראל. ומה אנו רואים? עושים כל מיני פעולות שבעולם לעשות שלום עם אמות העולם, אשר אף פעם לא ישלימו אותנו, כי אמות העולם שונאים אותנו בתכלית השנאה, כמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי, הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב (ספרי בהעלותך ט, י). וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (שמות רבה לו, א): כל המשקים מתערבים זה בזה והשמן אינו מתערב אלא עומד, כך ישראל, אינם מתערבים עם אמות העולם; אזי במקום לרוץ לעשות שלום עם הגויים, שממילא לא ישלימו אותנו, טוב יותר לעשות שלום עם נשמות ישראל. כי הקדוש-ברוך-הוא ששמו שלום (שבת י,). בקש אותנו שנהיה בשלום. וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה יב,

סימן ד'): לא ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם, אלא על מנת שיהיה שלום בין הבריות. כל הבריאה כלה לא נבראה, אלא שיהיה שלום, שיפסיקו המלחמות, שיפסיקו את שפיכות הדמים. וזה תלוי בנו — בעם ישראל, אם נתאחד יחד, ונעזר זה לזה, ממילא אמות העולם יתבטלו לגבינו, ולא תהיה להם שום שליטה עלינו; כי כל העולם כלו תלויים בנשמות ישראל, כפי שנשמות ישראל מתאחדים יחד, כן אמות העולם בטלים לגבי נשמות ישראל. ולכן עכשו הוא הזמן, שאנו צריכים לשמר מאד לא להמשיך אחר מעשי הגויים, לא להסתפל על עובדי עבודה זרה, כי בזה שאנו מסתכלים על אמות העולם, צופים במעשיהם, מדברים מענינם, זה גם בכלל עבודה זרה. ועל זה אומרים חכמינו הקדושים (ראש השנה כג.): אוי להם לעובדי עבודה זרה, שאין להם תקנה. יהודי לא צריך לדבר בכלל מהחדש הלוועזי, מהשנה הלוועזית, זה לא שיך אליו. כי עלינו לזכר שאמות העולם הם רוצחים, ומזה אלפים שנה שרוצחים את נשמות ישראל בדם קר, אין ד' אמות בעולם, שלא נשפך שם דם ישראל, על ידי אמות העולם, שהרגו, שחטו, צלבו, חנקו, שרפו, טבחו

בְּכֹל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. אֵל נָא
 נִשְׁכַּח אֶת זֹאת. וְלָכֵן מָה יֵשׁ לָנוּ עִם אַמּוֹת
 הָעוֹלָם? ! אֵלָּא לְצַעֲרָנוּ הָרַב, הַגְּלוּת הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר,
 אוֹמֵר הַזֶּהר (תְּקוּנִים בְּזֵהר חֲדָשׁ), תִּהְיֶה הַגְּלוּת
 הָאַחֲרוֹנָה, גְּלוּת הָעַרְב־רַב, שְׁנַתְּעַרְבוּ בֵּין נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת, וּמֵהֶם סוֹבְלִים אֶת כָּל הַסִּבָּל
 הַנוֹרָא. וּבִפְרָט שֶׁהָעַרְב־רַב מְסִיתִים נֶגְדַּ נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, יִשְׁנֹן הַסְּתוֹת פְּרוּעוֹת, אֵלּוּ מְסִיתִים נֶגְדַּ
 אֵלּוּ, חֶלֶק מֵהָעַם נֶגְדַּ חֶלֶק שְׁנֵי, וְגוֹרְמִים פְּרוּדִים,
 שֶׁזֶּה הַדָּבָר הֵכִי מַגְנָה שְׂיָכוֹל לִהְיוֹת — כְּשֵׁי
 גִזְעָנוּת, וְעֵדָה זוֹ אֵינָה יְכוּלָה לְסַבֵּל עֵדָה זוֹ, אֲנָשִׁים
 אֵלּוּ אֵינָם יְכוּלִים לְסַבֵּל אֲנָשִׁים אֵלּוּ, וַיִּשְׁנֶם פְּרוּדִים
 בֵּין אֲשַׁכְּנֻזִים לְסַפְרָדִים, בֵּין סַפְרָדִים לְאַשְׁכְּנֻזִים,
 בֵּין חֲסִידִים לְלִיטְאִים, בֵּין קְהֵלָה זוֹ לְקְהֵלָה זוֹ וְכוּ'
 וְכוּ', וְצָרִיכִים לְעַקֵּר דְּבַר זֶה מִבִּינֵינוּ לְגַמְרֵי, פִּי
 אֲצִלוּ יִתְבַּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב שְׁלוֹם וְאַהֲבָה. וּמָה
 אָנוּ רוֹאִים? שְׂאֵלוּ הָעַרְב־רַב הַקִּימוּ מְנַהֲיָגִים
 רְמָאִים, שְׁקָרְנִים, צְבוּעִים שְׂעוּבָדִים עַל בְּנֵי־אָדָם,
 וְעוֹשִׂים פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן עָלֵינוּ
 לְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּתַכְלִית הַרְחוּק, פִּי בְּמָקוֹם שֵׁשׁ
 מִחֻלָּקָת — שֵׁם הַסְּטָרָא אַחֲרָא. וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 רוֹצֵה רַק שִׂיחָהּ שְׁלוֹם, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (עַקְצִין ג): לֹא

מָצָא הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי מַחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל
 אֲלֵא הַשָּׁלוֹם. לְזֹאת, בָּאוּ נִתְחַזֵּק יַחַד עֲכָשׁוּ, וּנְקַבֵּל
 עַל עַצְמָנוּ לְאַהֲבָא אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂזֵה בְּעַצְמוֹ
 תְּקוּן הַבְּרִית, תְּקוּן גְּלוּי עֲרִיּוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא
 בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֵלּוּ הַקְּלָפוֹת
 מִתְּלַבְּשׁוֹת בְּבִנְיָ-אָדָם, וְרוֹדְפִים אוֹתוֹ וּמְצִיקִים לוֹ.
 כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו):
 עַל-יְדֵי הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, בּוֹרֵא קְלָפוֹת
 הַמִּתְּלַבְּשִׁים בְּבִנְיָ-אָדָם, וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים. וְלִכֵּן
 אִם נָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּיָמֵים אֵלּוּ דִּיקָא, אָז
 נִזְכָּה לְבִטֹּל אֶת כָּל הַפְּחָדִים מֵאַתָּנוּ, וְלִהְתְּאָחַד עִם
 עַם יִשְׂרָאֵל.

ד.

אֲמוֹת הָעוֹלָם אֵין לָהֶם כַּח לְהִתְגַּבֵּר עַל נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל וּלְהַכְנִיס בָּהֶם פְּחָדִים, רַק מַחֲמַת
 שְׁמֵתֵרַחֲקִים מִהִתּוֹרָה וְקִיּוּם הַמִּצְוֹת

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, שֶׁאֲמוֹת
 הָעוֹלָם אֵין לָהֶם כַּח לְהִתְגַּבֵּר עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 וּלְהַכְנִיס בָּהֶם פְּחָדִים יְתָרִים, אֲלֵא כְּשֵׁי־יִשְׂרָאֵל
 מִתְּרַחֲקִים מִהִתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת; כִּי בְּרַגַע שִׁיְהוּדֵי

לומד תורה, איננו צריך להתירא משום בריה
 שבעולם. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי
 ראש השנה ד, ח): פִּינּוֹן שֶׁקִּבַּלְתֶּם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה,
 מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא חֲטַאתֶם מִימֵיכֶם; בְּרַגְעַ
 שְׁיִהְיֶינָה מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה, כְּבָר הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְכֵאלוֹ לֹא
 חָטָא. וְכֵן אומרים (מנחות קי.): כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה,
 אֵינוֹ צָרִיךְ — לֹא עוֹלָה וְלֹא חֲטָאת וְלֹא מִנְחָה וְלֹא
 אָשֶׁם; כִּי לְמוֹד הַתּוֹרָה בְּעֲצָמוֹ הוּא גוֹרֵם לְאָדָם
 שְׁיִחְזוֹר בְּחִשּׁוֹבָה שְׁלֵמָה, שְׂיִקִּים אֶת הַמְצוּוֹת. וּבְרַגְעַ
 שְׂמִקִּים אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזוּ דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
 בּוֹ יִתְבַּרֵךְ. וּבַפֶּרֶט כְּשִׁיְהוּדֵי זוֹכָה לְשִׁמּוֹר שַׁבָּת,
 אֵיזָה עֲנָג, אֵיזוֹ עֲרֻבוֹת זוֹ?! הֲלֹא בַשַּׁבָּת נִתְגַּלָּה
 הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר (ח"ב פח):
 שַׁבָּת שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָא וְתַתָּא; וְאוֹמֵר
 רַבִּינוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן סז), שֶׁבַשַּׁבָּת
 מֵאִיר אֹר הַהִשְׁגָּחָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות טו, כט):
 "רְאוּ כִּי הִנֵּי־הָ נָתַן לָכֶם אֶת הַשַּׁבָּת"; בַּשַּׁבָּת
 נִתְגַּלָּה הָרֵאָיָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִיכּוֹל,
 עֲלֵינוּ. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? אֲמוֹת הָעוֹלָם שׁוֹנְאִים אֶת
 עַם יִשְׂרָאֵל רַק מִפְּנֵי שֶׁהֵם שׁוֹמְרִים אֶת הַשַּׁבָּת, כִּי
 הַשַּׁבָּת הִיא אוֹת בֵּינֵי וּבֵינָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמַר

הקדוש-ברוך-הוא, ולכן בזה שיהודי שומר שבת, הוא מדבק עצמו בהקדוש-ברוך-הוא, בזה שיהודי שומר שבת, הוא מתרחק מאמות העולם, פי אמות העולם אין להם חלק בשבת. וזה מה שאנו רואים, שקלפת עשו וקלפת ישמעאל רוצים רק להתערב בין נשמות ישראל. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (אוצר המדרשים): מימין עומד ישמעאל ומשמאל עשו ובאמצע שבת פלה — נשמות ישראל. ולכן בזה שאנו שומרים שבת, אנו נפרדים מאמות העולם. ומה אנו רואים? שהערכ-רב רוצים לעקר את השבת מנשמות ישראל — היה לא תהיה. פי מאד מאד חורה להם, שעם ישראל אינם מתערבים אתם, אלא מתאחזים בהקדוש-ברוך-הוא, שזה על-ידי שמירת שבת.

ולכן, בני ובנותי היקרים! אם תשמרו שבת ותשמחו בה, אשר העקר הוא השמחה בשבת, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יז), ששמירת השבת הינו לשמח כל השבת, שזכינו להיות חלק מעם ישראל, וזה יכניס בנו אמונה ברוחה ומזככת בו יתברך, וזה יביא לנו שפע בפרנסה. כמאמרם ז"ל (בראשית רבה יא, א): "ברכת

הַיְיָ הִיא תַעֲשִׂיר׃ — זו השַׁבָּת; וְכֵן אוֹמְרִים (שם ח, ט), שַׁבָּת הִיא בֶּן זוּגָה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל; וְלִכֵּן כָּל הַמַּעֲנֵג אֶת הַשַּׁבָּת, נוֹתְנִים לוֹ גַּחְלָה בְּלִי מְצָרִים (שַׁבָּת קיח.); גִּשְׁפָּעוֹת עָלָיו הַשְּׁפָעוֹת בְּלִי שׁוּם צְמָצוּם. וְלִכֵּן כָּל הַיּוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ שֶׁחָטָא בַּפֶּגֶם הַבְּרִית, אֲשֶׁר הָיָה צָרִיף לְהַתְעַנּוֹת, כְּמוֹ שֶׁהָאֵר׃ הַקְּדוֹשׁ גָּלָה לָנוּ, שֶׁעַל כָּל חָטָא וְחָטָא שֶׁל פֶּגֶם הַבְּרִית צָרִיכִים לְהַתְעַנּוֹת, עַל פֶּגֶם הַבְּרִית אַחֵר — פ״ד תַּעֲנִיּוֹת, עַל פֶּגֶם הַבְּרִית אַחֵר — ג״ט תַּעֲנִיּוֹת, עַל פֶּגֶם הַבְּרִית אֶחָד — רג״ל תַּעֲנִיּוֹת וְכֵן הִלָּאָה וְהִלָּאָה, וּמִי יֵשׁ לוֹ כַח לְהַתְעַנּוֹת?! וְלִכֵּן אִם בָּר יִשְׂרָאֵל שׁוֹמֵר שַׁבָּת וְשִׂמַּח בַּשַּׁבָּת, אֲזִי אֵינוֹ צָרִיף כְּבָר לְהַתְעַנּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא נח): כְּבוֹד שַׁבָּת עַדִּיף מֵאֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת; כְּשִׂיְהוּדֵי שׁוֹמֵר שַׁבָּת אַחַת וְשִׂמַּח כָּל הַשַּׁבָּת, כְּאֵלוֹ הַתְעַנָּה אֶלֶף תַּעֲנִיּוֹת. לִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְיָרִים! רְאוּ לְהַתְעַנֵּג בַּשַּׁבָּת וּלְשִׂמַּח בָּהּ. וְרַבְּנוּ ז״ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר״ן, חֶלֶק א׳, סִימָן נו), שֶׁאֲכִילַת שַׁבָּת כְּלָה אֱלֻקוֹת, כְּלָה קֹדֶשׁ; וְזֶה יִתְקַן לָנוּ כָּל אֲשֶׁר קִלְקַלְנוּ. וְכֵן עַל-יַדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת נִזְכָּה שְׂאֵמוֹת הָעוֹלָם יִרְעָדוּ וַיִּפְחָדוּ מֵאֲתָנוּ, וְנִזְכָּה לְגַאֲלָה שְׁלָמָה, כְּמֵאֲמָרָם ז״ל (שְׁמוֹת רַבָּה כה, טז): אֵלוֹ הָיוּ יִשְׂרָאֵל

מְשֻׁמְרִים אֶת הַשָּׁבֶת כְּרֹאֵי אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד — בֶּן
 דָּוִד בָּא; הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹזֶכֶה לְקַבֵּל אֶת
 הַשָּׁבֶת עָלֵינוּ, וְלִהְיוֹת דִּיר בְּנוֹ אַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא נִפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא נִהְיֶה דְּבָקִים
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנֹאחֲזוּ עֲצָמֵנוּ יַחַד, וְיִהְיֶה לָנוּ שְׁלוֹם
 אֲמֵתִי, וְנֹזֶכֶה לְהִגָּאֵל, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְיָאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם: